

◊ Tandartsenpraktijk Voorbraak & Macville ◊ Type praktijk: algemene praktijk
◊ Eigenaar: Paul en Maxime Voorbraak ◊ Aantal medewerkers: 21 ◊ Website: <https://voorbraak.tandartsennet.nl/>

Paul en Maxime Voorbraak denken dat hun Tandartsenpraktijk Voorbraak & Macville wel eens tot de top 3 van meest duurzame mondzorgpraktijken in Nederland zou kunnen behoren. De laatste jaren hebben zij veel gedaan om in hun Lelystadse praktijk de CO₂-uitstoot en afvalstroom flink terug te brengen. Hun advies: neem het hele team mee in je streven naar verduurzaming.

TEKST: KAREL GOSSELINK / BEELD: PATRICK OUWERKERK

Het is 2019 als tandarts Paul Voorbraak en zijn zus Maxime – mondzorgkundige – een maatschap oprichten om de tandartspraktijk van hun ouders over te nemen. Beiden vinden duurzaamheid belangrijk en willen dat dit aspect een rol gaat spelen in hun praktijk.

Maxime is van jongs af aan al vegetariër en een van de eerste afspraken is dat er geen vleeswaren het pand in zullen komen voor de lunch die dagelijks voor het personeel wordt verzorgd. Inmiddels weet iedereen wel dat de productie van vlees flink bijdraagt aan de CO₂-uitstoot in lucht, lichten ze toe. Ook willen ze vanaf de start van hun praktijk het hele team meenemen in hun duurzaamheidsstreven. Dat is goed gelukt, hoewel er soms wel wat weerstand was.

◊ Stoffen servetten

Een doorn in het oog van Paul is het gebruik van de vele disposable verbruiksmaterialen in de mondzorg. Volgens hem is dat het gevolg van de richtlijn Infectiepreventie in mondzorgpraktijken, die grotendeels is gebaseerd op het gebruik van disposables en daardoor milieuvriendelijk is. Disposables zorgen voor veel afval en dragen bij aan een hogere CO₂-uitstoot. Paul is daarom druk doende om het disposablegebruik in zijn praktijk terug te brengen. Dat doet hij onder meer door gebruik te maken van roestvrijstalen materialen, die in de thermodesinfector kunnen. Zo zijn de tips voor de meerfunctiespuit, de instrumentenhouders en de bekertjes, waarmee de patiënt

kan naspoelen, van roestvrij staal. Verder is in 1 van de 5 behandelkamers een pilot gestart met hoofdsteunzakken en patiëntservetten van stof, die op 60 graden kunnen worden gewassen en daarna hergebruikt. Samen met een coupeuse hebben broer en zus deze zakken en servetten ontworpen en geproduceerd. Vooralsnog bevallen ze uitstekend en willen ze die ook in de andere behandelkamers gaan gebruiken. Ook stapt de praktijk binnenkort over van papieren handdoekjes naar handdoekautomaten met katoenen rollen.

Tot nu toe hebben de maatregelen al tot een behoorlijk reductie van restafval geleid. Werd daarvan in 2020 elke week een volle container opgehaald, inmiddels gaat het om 1 volle container per 3 weken. Op termijn zal dit naar 1 container per maand gaan, is de verwachting.

◊ Glazen schuifraampjes

In de praktijk is veel gedaan om het energiegebruik te verlagen en schone energie te gebruiken. Er wordt geen gas gebruikt, 2 grote warmtepompen verwarmen en koelen het pand. De elektriciteit waarop ze werken, wordt opgewekt met zonnepanelen op het dak. Daar liggen er momenteel al zo'n 80, binnenkort wordt dat aantal uitgebreid tot 120. In totaal leveren die dan ongeveer 80 procent van de elektriciteit die de praktijk gebruikt. De resterende 20 procent komt van een groene elektriciteitsleverancier. Al met al levert dit een forse CO₂-reductie op. Verder is er sedum geplant op het dak van de aanbouw. De plantjes houden water vast waardoor het riool minder wordt belast. Bovendien zet sedum CO₂ om in zuurstof en oogt het ook nog eens mooi, aldus Paul.

Binnen zijn de nodige maatregelen getroffen om energie te besparen. Zo kan de temperatuur van alle kamers apart worden geregeld, waardoor het niet overal even warm hoeft te zijn. In de ruimtes die voor de patiënten vrij toegankelijk zijn, zoals de wachtruimte, is het standaard 17 graden. In de rest van het pand is het 19 tot 21 graden. Voor de medewerkers achter de balie en backoffice zijn warmtedekens beschikbaar. Om te voorkomen dat koude

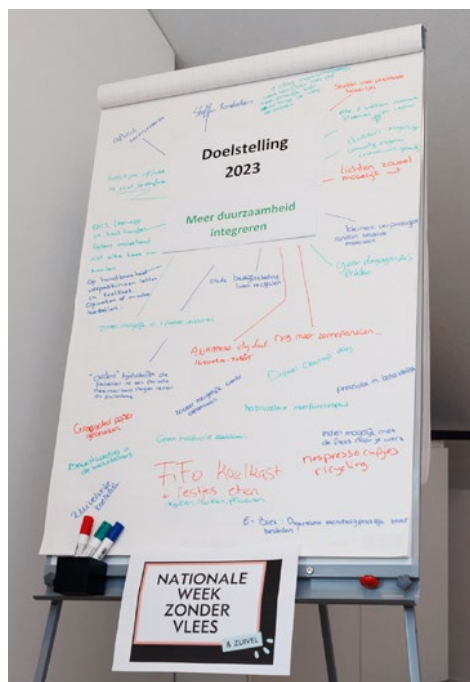
Tandartsen- praktijk Voorbraak & Macville, Lelystad

INTEGRATIE VAN DUURZAAMHEID ALS PRAKTIJKDOELSTELLING

Praktijk

Duurzaam

lucht via de entree de praktijk instroomt, is de patiëntenbalie voorzien van een sluitende glazen wand met schuifraampjes. Verder zijn alle ruimtes voorzien van bewegingssensoren, die ervoor zorgen dat het licht pas aangaat als iemand de ruimte betreedt en weer uit als er geen beweging meer wordt gedetecteerd.

► Flipover

Het gehele praktijkteam denkt graag mee over hoe het nog beter kan. Dat heeft even geduurd, want er was aanvankelijk wat weerstand. Zo waren de medewerkers van de sterilisatiekamer niet blij met alle roestvrijstalen producten die ze erbij kregen om te steriliseren, want dat zou hen extra belasten. Maar dat is inmiddels veranderd, een andere mindset zorgt ervoor dat ze meegaan in de

duurzame flow.

Broer en zus Voorbraak hebben het integreren van duurzaamheid in het werk als praktijkdoelstelling voor 2023 geformuleerd. De medewerkers is gevraagd hun ideeën hierover op een flipover te schrijven. Dat heeft al veel suggesties opgeleverd. Veel van de ideeën zijn inmiddels uitgewerkt. Zo is de suggestie doorgevoerd om oplaadbare batterijen te gebruiken. Ook het voorstel om materialen in kleinere verpakkingen gebundeld te laten leveren, krijgt aandacht. Men wil dit nu bij de depots gaan afdwingen. Gaat een depot er niet in mee, dan wordt een andere leverancier gezocht.

Een makkelijk te realiseren idee is dat er op oudere tijdschriften in de wachtkamer een sticker wordt geplakt, waarop staat dat de patiënt ze mag meenemen als hij ze interessant vindt. Zo heeft iemand anders er nog plezier van, aldus de tandarts.

Om personeel en patiënten te motiveren om met de fiets te komen, zijn er gratis oplaadpunten voor e-bikes. Verder zijn er 2 oplaadpalen voor elektrische auto's. Al met al denken Paul en Maxime dat ze behoorlijk op weg zijn om hun einddoel om CO₂-neutraal te zijn te bereiken. Heel lang gaat dat niet meer duren, is hun verwachting. 🍀

Laat medewerkers meedenken

Als je je praktijk wilt verduurzamen, dan kan het team hierbij een belangrijke én leuke rol spelen. Door open te staan voor suggesties en ideeën van medewerkers worden die de motor van de verduurzaming. Zo kun je samen gaan zitten en een brainstorm houden over wat er duurzamer kan. Een flipover in de personeelsruimte waarop iedereen zijn ideeën over duurzaamheid kwijt kan, werkt ook goed. Het beste idee kun je belonen met bijvoorbeeld een duurzaamheidsaward.